

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrum Sanctuarium Crucis Et Patientiae Crucifixorum Et Cruciferorum

Bivero, Pedro de

Antverpiæ, M.DC.XXXIV.

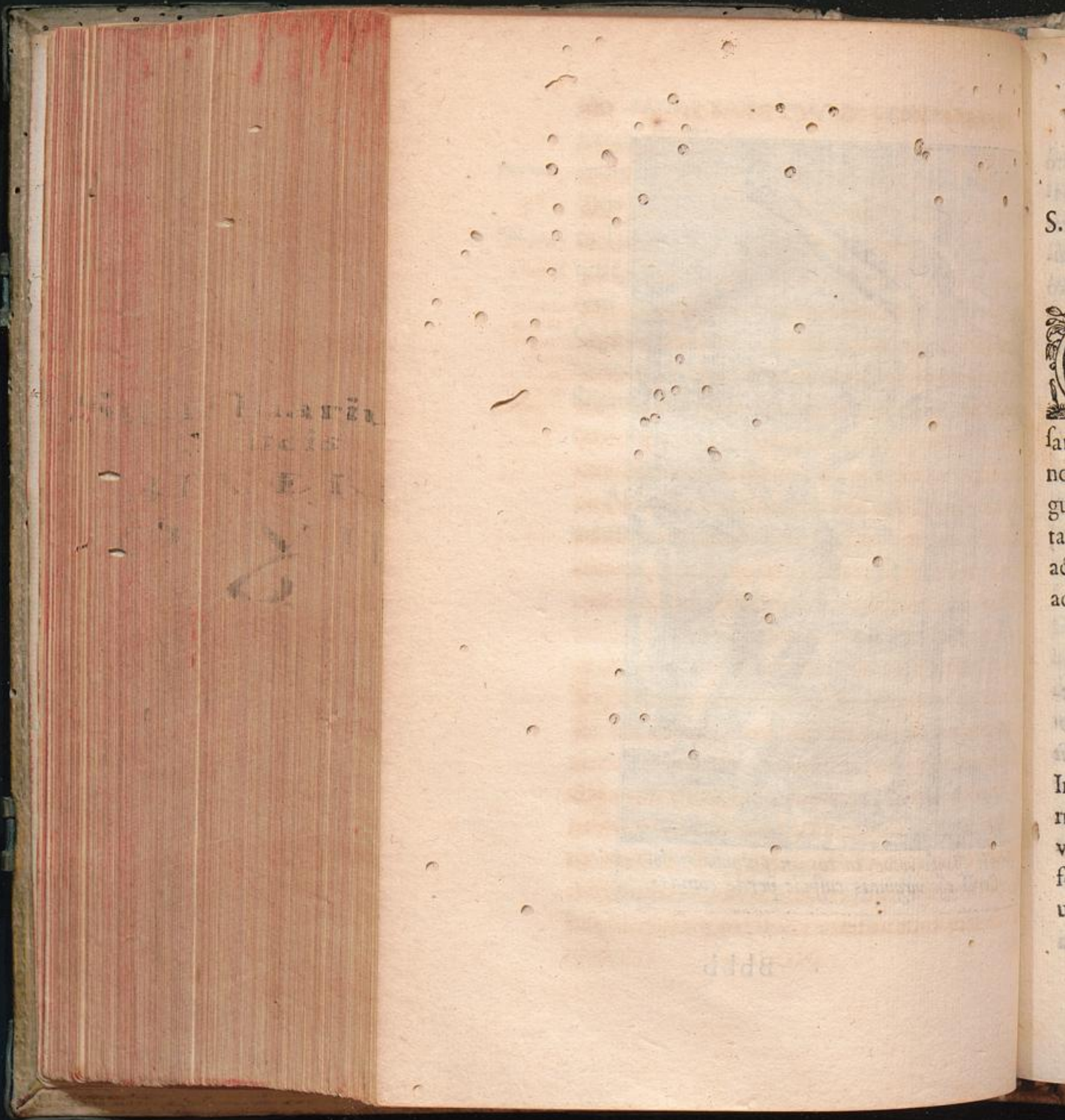
Emblematica Imago LXII. S. Evlaliæ Virg. Crucifixæ Explicata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47616](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47616)

Christi sponsa vocor: tortorum pronuba turba
62. Curua age virgineas cuspide perde comas.

Bbbb

EMBLEMATICA IMAGO LXII.
S. EVLALIAE VIRG. CRUCIFIXAE
EXPLICATA.

HARA CHRISTI sponsa EVLALIA, quæ Martyrol. Eulog. in memoria Sanctorum. Barcinone in Hispania, Diocletiano Imperatore, tredecim annos nata, forti constantique animo fidem virginitatis suæ sartam rectamque conseruauit, extensa in equuleo, nodosis fustibus cæsa, candenti oleo perfusa, ungulis ferreis laniata, calcis aceruo uiua obruta, ac tandem de mandato Daciani in suspendium crucis acta, martyrium suum consummauit. Tunc, quemadmodum canit Prudentius in suo Hymno,

Emicat inde columba repens

Martyris os niue candidior

Visa relinquere, & astra sequi,

Spiritus hic erat EVLALIAE

Lacteolus, celer, innocuus.

Inter elementa ignis, inter metalla fortissimum ferrum est. EVLALIA verò nec igni nec ferro cedit, vtrumque cedit EVLALIAE, quæ post partam de ferro & igne victoriam, in palma crucis triumphauit. Victi succumbunt ferro, & ferro victoriam de-

Bbbb 2 bent

beat qui sunt superiores in bellis: EVLALIAE
victoria, cum ita suprema sit, vires excedit hu-
nas, & Deo tribuenda est. Donum Dei virginum

Sap. 8, 21. triumphatrix est. Crede Sapienti: *Scivi, quomodo
ter non possem esse continens, nisi Deus det: & idcirco
adij Dominum, & deprecatus sum illum, & dixi ex
præcordis meis: Deus patrum meorum, da mihi salu-*

Sympathia
Mariae &
Evlaliae
Artificum
cultura
virgini-
lis.
tuarum assistentem sapientiam. Hæc est diuina Sapien-
tia, quæ virginitatem donauit MARIAE, in cuius
uterum & ipsa delapsa est: *Sicut pluuia in vellum
scendisti, vt saluum faceres genus humanum.* Habet con-
lano vellere virginitas consonantiam. Lana gelu-
æstu vritur, fustigatur, oleo perfunditur, pectus
textitur, suspenditur, vt excolatur. Sic culta, sic
cultu gloriosæ EVLALIAE virginitas est.

CRUX EVLALIAE, CRUX status virginitatis.

FORTIS mulier, quam Salomon describit & qua-
rit cap. vlt. Prouerb. *Quæsiuit lanam & linum, &
operata est consilio manuum suarum. Manum suam
ad fortia, & digiti eius apprehenderunt fusum. Gressus
& vidit, quia bona est negotiatio eius.* Negotiatur in la-
næ puræ cultura, quæ in candida virginitate delu-
dat, & circa eius cultum ita se gerit, quasi lanam co-
lat, & pectendo atque nendo circa illam laborat.

Bona hæc negotia non est, quæ fortis mulieris requirit & exigit omnes vires, vt carnis cupiditatem extinguat. Succurrit Cyprianus de Honore pudicit.

Nulla maior est victoria, quam ea qua de cupiditatibus ^{Excitatio laboran-}
refertur. Qui hostem vicit fortior fuit, sed altero: qui li-

bidinem repressit, seipso fortior fuit. Qui inimicum pro-
stravit, externum hostem percussit: qui cupiditatem de-

pressit, hostem domesticum superavit. Malum omne facilius
vincitur quam voluptas, quia illud quidquid est, horri-

dum est, hoc blandum est. Magna victoria quæ Marty-
ris triumpho non cedit, cum & ipsa virginitas glo-

riosum martyrium sit, testante hoc ipsum Ambro-
sio lib. 1. de Virginit. Non ideo laudabilis virginitas,

quia & in Martyribus reperitur, sed quia ipsa Martyres
faciat. Hæc virginitas dabat animos immaculato

Dominico, de quo Theodoricus de Apoldia. Cum
iter faceret, sciretque sibi positas ab hæreticis insi-

dias, cantans & alacer occurrit hostibus. An non,
inquiunt, martyrium pertimescis? Quid faceres, si nos te

ad mortem abripiamus? Quibus ille, Rogarem, inquit,
ne mortem mihi celerem afferretis, sed paulatim singula

membra præscinderetis. Cupiebat similis esse EVLA-
LIAE, qui lilia pro insignibus habet.

"Speculum appensum virginis EVLALIAE
speculum humanæ infirmitatis
& patientiæ.

CUm infirmus doloribus angitur, cum dicitur
pitur & quasi unguibus dilaniatur, è
tripode secum loqui crucifixam EVLALIAM
CHRISTI sponsa vocor, meus sponsus vir dolor
est, & per cruciatus ad eius nuptias accessus datur.
Si mecum vglis admitti, necesse est vt in speculo
mei martyrij te inspicias, & mecum lecto tui do-
ris affixus, flammis febrium & dolorum acerbi-
tem patienter subeas & superes. Benè monet EVL-
LIA: Sic itur ad astra, sic ad nuptias Agni ad-
patet, & datur. Ad hoc speculum EVLALIAE im-
xit se & composuit se Leocadia martyr & vglia
quam Dacianus post gloriosum EVLALIAE mar-
tyrium veniens Toletum, in carcerem tetrum detinuit
fit. Cum Leocadia in carcere detineretur, repleto
animo equuleos, fustes, unguilas, flammis, & ignibus
& tandem crucis suspendium quod EVLALIAE
fuerat, & in hac speculatione fuit compassione
tacta, vt formata cruce in lapide, & simul ad-
ta, instar EVLALIAE animam exhalaret. Non fuit
Leocadia sanguinem, & tamen martyr euasit, quod

*Excitatio
agrotan-
tis.*

nam se totam ad exemplum & speculum EULALIAE martyris adaptavit & composuit. Nec dubitandum est, infirmum hominem posse per tolerantiam dolorum & morborum coronam martyrij sibi comparare. Testatur hoc ipsum Chrysostomus Homil. 3. in Epist. ad Thessalonic. *Quid enim, dic queso, cum ardens febris, nempe causer, te intus vexat & urit, & aliorum suadentium excutis incantationem, an non es redimitus coronam martyrij? Qualis EULALIA, talis & Leocadia, talis & anima quae in lecto detinetur, febribus ardet, & doloribus disrumpitur. Disrumpitur Fulgentius Ruspensis, & solum petebat: Domine, da mihi hic patientiam, & postea indulgentiam.*

*Extrema
verba morientis.*

Leuamen columbae gementis in labore
& morbo.

Scinditur aratro terra, & inde spes incipit affulgere futuri fetus ac prouentus. Caro nostra terra est, & quidem illa siluestris tunc colitur, cum morbis acutissimis scinditur & secatur. Ne cultus & cultura terrae nostrae infructuosa sit, accedat etiam firma & certa spes, quam secum affert & importat illa, quae Mater sanctae spei est, & quam salutare in haec verba mos in Ecclesia est: *Salve Regina, Mater misericordiae, vita, dulcedo, & spes nostra salue.* Spes
summa

firmata nostra est, de qua Anselmus libro de Excellentia virginis cap. 6. inquit: *Velocior est nonnisi salus inuocato nomine MARIAE, quam inuocato nomine IESU vnici Filij Dei, & id quidem non ideo fit, quia maior sit & potentior (nec enim ipse magnus & potens eam, sed illa per ipsum, &c.) sed quia Filius est iudicium, & discernit merita singulorum. Inuocato autem nomine Matris, & si merita inuocantis non mereantur exaudiri, merita tamen Matris mereantur ut exaudiantur.* Hæc spes omnium finium terræ, & in mari longinquo cundum Deum est. Hanc firmam & stabilem salutem Bernardus & ipse infirmus in Meditationibus suis, & concludit: *Ex quo est cor meum tuo dulciter inebriatum, guberna illud cum tuo, & in sanguine conferua, & in latere Filij tui colloca. Cor Mariæ gladius pertransiit, & CHRISTI latus mucrone lanceæ perforatum est, & vtrique similis EVLALIAE & EVLALIAE conformis euadit virtute Eucharistia caro, quæ acutis morbis ac doloribus afflicta exercetur, cum Eucharistia memoria viuæ sit qui clavis, spinis & lancea scissus in cruce est.*

Psal. 64, 6. Hæc spes omnium finium terræ, & in mari longinquo cundum Deum est. Hanc firmam & stabilem salutem Bernardus & ipse infirmus in Meditationibus suis, & concludit: *Ex quo est cor meum tuo dulciter inebriatum, guberna illud cum tuo, & in sanguine conferua, & in latere Filij tui colloca. Cor Mariæ gladius pertransiit, & CHRISTI latus mucrone lanceæ perforatum est, & vtrique similis EVLALIAE*

viaticum. & EVLALIAE conformis euadit virtute Eucharistia caro, quæ acutis morbis ac doloribus afflicta exercetur, cum Eucharistia memoria viuæ sit qui clavis, spinis & lancea scissus in cruce est.

Appareat speculum Angelicæ virginitatis & firmitatis IULIA.